

Mfv.II.10.098/2014/3.szám

A Kúria a dr. Magyar Ákos ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Várady Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Várady Gergely ügyvéd) által képviselt alperes ellen munkabér és egyéb anyagi juttatás megfizetése iránt a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 6.M.442/2012. szám alatt megindított, és másodfokon a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.618/2013/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.618/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 1999. szeptember 1. napjától állt közszolgálati jogviszonyban a ... Felügyelőségnél ügyintéző munkakörben. Az alperes feladatbővülésével a ... Felügyelőség jött létre. Az alperes felperest 2008. január 1. napjától az alperes Ellenőrzési Osztályának vezetésével bízta meg, a felperes ezen időponttól az ellenőrzési osztályvezető munkakörben dolgozott. Az osztály megnevezése 2009. októbertől Ellenőrzési és Felügyeleti Osztályra változott. Az alperes 2010. augusztus 4-ei értesítése alapján a felperes közszolgálati jogviszonya kormánytisztviselői jogviszonnyá alakult át. A kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (Ktjv.) 76. § (3) bekezdése alapján a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 31. § szerinti vezetői megbízása megszűnt, határozatlan időre szóló vezetői munkakörre alakult át.

Az alperes által kiadott 8/2008. számú igazgatói utasítás alapján a

felperes több munkatársával együtt váltásban, a rendes munkaidőn túl a pihenőidejében készenlétet teljesített. A készenlét pénteki napon délután 16 órától kezdődött, és a következő hét péntek reggel 8 óráig tartott úgy, hogy munkanapokon délután 16 órától másnap reggel 8 óráig, a hétvégi pihenőnapokon, illetve az ünnepnapokon a megelőző munkanap délután 16 órától a következő munkanap reggel 8 óráig tartott. Az utasítást utóbb a 6/2009. számú igazgatói utasítással és az 1/2010. számú utasítással, valamint a 2/2011. számú igazgatói utasítással módosították. Azok lényege szerint azonban a felperes változatlanul a rendes munkaidején túl készenlétben vezetői feladatok ellátására volt köteles, mint védelemvezető.

A készenléttel érintett időben a beosztás szerinti rendben bármely rendkívüli esemény előfordulásakor az ügyeletben és készenlétben tartózkodó munkatársaknak, így a felperesnek is szükség szerint intézkedniük kell. Adott esetben hívás fogadás után a felperes feladata volt a többi munkatárs beosztása. Előfordulhatott a helyszínre kimenetel, tájékozódás, mintavétel a mintavételi munkatárs helyszíni közreműködésével. A készenlét célja bármely környezetszennyező rendkívüli esemény, a belvízvédelem mellett hulladékgazdálkodással és levegőgazdálkodással, zaj és rezgésvédelemmel kapcsolatos környezetvédelmi helyzet elhárítása volt. A környezetszennyeződés elhárítását a ... Igazgatósággal együttműködve kellett megtenni. Az alperesnél a készenléttel érintett időszakra a perbeli időszakban sem felperesnek, sem más köztisztviselőknek és kormánytisztviselőknek ellentételezést nem fizettek.

A felperes ellen 2011. decemberben fegyelmi eljárást indítottak, az abban vizsgált három magatartás vonatkozásában megállapították, hogy a felperes fegyelmi vétséget nem követett el, így a fegyelmi eljárást megszüntették. Ugyanakkor 2011. december 19. napján részére felmentést adták át, mellyel kormánytisztviselői jogviszonyát 2012. február 20. napjával megszüntették. A felperes a jogviszonya jogellenes megszüntetésének megállapítása, valamint készenléti díj megfizetése iránt terjesztett elő kereseti kérelmet. Az időközben elkülönítésre került eljárást követően jelen perben a felperes ténylegesen 2009. évben 720 óra, 2010. évben 720 óra és 2011. évben összesen 864 óra készenlétben töltött idő tartamával megegyező szabadidő ellentételezése iránt tartotta fenn kereseti kérelmét bruttó 1.034.035 forint és annak késedelmi kamata iránt.

A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.442/2012/9. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú eljárásban az alperes mind a felperes készenlétének tényét, tehát a jogcímet, mind a készenléttel töltött időt, tehát annak mértékét elismerte, vitatni nem kívánta. Az elsőfokú bíróság

ugyanakkor akként foglalt állást, hogy a felperes az Ellenőrzési Osztály, majd az Ellenőrzési és Felügyeleti Osztály vezetőjeként a Ktv. 40. § (7) bekezdése értelmében vezetőnek minősült, mint ilyen pedig rendkívüli munkavégzésért, a teljesített készenlétért járó szabadidőre, illetve szabadidő átalányra nem jogosult, így a felperes keresetét alaptalannak találta.

A fellebbezés folytán eljáró Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.618/2013/5. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest a felperes kereseti kérelmével megegyező bruttó 1.034.035 forint megfizetésére annak 2010. július 1-jétől járó késedelmi kamatával és perköltséggel. A törvényszék megítélése szerint a munkaügyi bíróság által megállapított helyes tényállás kapcsán az alkalmazandó jogszabályok körének helyes megjelölése mellett téves jogkövetkeztetést vont le. A per tárgya vonatkozásában a peres felek között a jogalap tekintetében volt vita, a felperesi követelés összegét az alperes nem vitatta. A törvényszék álláspontja szerint a munkaügyi bíróság figyelmen kívül hagyta azt, amire a felperes képviselője korábban hivatkozott, mely szerint meg kell különböztetni a vezetői beosztásban dolgozó esetén a „rendes munkaidő alatt” végzett rendkívüli munkát és a készenlétet, amikor a rendes munkaidőn kívül lát el a vezető rendkívüli munkavégzést.

A törvényszék álláspontja szerint a Ktv. 40. § (7) bekezdése, mely tiltja a vezetői kinevezéssel rendelkező köztisztviselő részére a rendkívüli munkavégzésért járó szabadidő átalány elszámolását, a készenlétén kívüli, a köztisztviselő általi rendkívüli munkavégzésre vonatkozik. Készenlét esetében viszont erről nincs szó, hiszen a rendes munkaidőn túl kerül a készenlét elrendelésre, és az ekkor kifejtett tevékenységért a vezetőt is megilleti a készenlét esetén a jogszabályban előírt juttatás. Ezek alapján a felek által egybehangzóan megjelölt bruttó 1.034.035 forintban marasztalta a törvényszék az alperest.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a Nyíregyházi Törvényszék ítéletének „megváltoztatását”, és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, továbbá a felperes perköltségben történő marasztalását.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra, hogy a jogszabályváltozásoktól függetlenül az Mt-beli fogalom meghatározások változatlanok, és a rendkívüli munkavégzés definíciója is változatlan maradt. A másodfokú ítélet álláspontjával ellentétesen a szóban forgó készenlét vonatkozásában csakis normál munkaidőn kívüli időszakról lehet beszélni, vagyis fogalmilag kizárt olyan kategória kialakítása, melyet rendes munkaidőben végzett rendkívüli munkavégzésnek lehetne nevezni.

Az alperes jogszabálysértésként a Ktv. 31. § (1) bekezdésére hivatkozott, arra, hogy a felperes vezetőnek minősült, és így a Ktv. 40. § (7) bekezdés kizárja a szabadidőre, illetve szabadidő átalányra való jogosultságát.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.

Az alperes a felülvizsgálati kérelemben téves jogértelmezésre hivatkozott, a Ktv. 40. § (4) és (7) bekezdésének helytelen értelmezésére.

Az irányadó tényállás szerint az alperes az eljárás során a felperes által teljesített készenlét tényét mint jogcímet, a készenlétben töltött órákat, a készenlét mértékét, illetve az ennek ellentételezését jelentő összeget nem vitatta. Nem volt vitatott a készenlétben töltött idő esetén felmerülő feladatok tekintetében a felperes által előadottak, valamint az sem, hogy a felperes a Ktv. 31. § (1) bekezdése alapján vezetőnek minősült, hiszen osztályvezetői feladatokat látott el.

A munkáltató utasította a felperest a készenlét teljesítésére, az utasításban a készenlét fogalmát is meghatározta. A készenlét ideje alatt a felperes védelemvezető volt a megjelölt rendkívüli események elhárítása körében.

Arra ugyan helytállóan hivatkozott az alperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy a rendkívüli munkavégzés fogalmát a jogerős ítélet tévesen tartalmazza, a perbeli esetben azonban nem ennek, hanem annak van jelentősége, hogy a rendkívüli munkavégzéstől meg kell különböztetni a készenlét esetét. Erről akkor van szó, amikor a köztisztviselő a rendes munkaidején felül, előre meghatározott helyen és módon, előre meghatározott ideig köteles a munkavégzésre készen állni. Az ilyen módon teljesített nem vitatott készenlétért pedig megfelelő mértékű szabadidő illetve meg a vezetői megbízással rendelkező felperest is. A Ktv. 40. § (7) bekezdése vezető esetében kizárólag a rendkívüli munkavégzés ellentételezését zárja ki.

Ezért nem jogszabálysértő a törvényszék jogi álláspontja, mely szerint a felperes a beosztása szerinti rendes munkaidőn túl elrendelt készenlétet teljesített, amely esetben a vezetőt is megilleti a készenlét esetén a Ktv. 40. § (4) bekezdésében előírt juttatás. Eltérről értelmezés rendeltetésellenesen ellentételezés nélkül lehetővé tenné a vezető részére akár az állandó készenlét elrendelését is.

A Kúria a törvényszék helyes jogértelmezésére tekintettel jogszabálysértés hiányában a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperesnek a felülvizsgálati eljárásban bizonyított költsége nem merült fel, ezért erről rendelkezni nem kellett.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében.

Budapest, 2014. június 25.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Csorba Anna s.k. előadó bíró, Sipőczné dr. Tanczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírószági tisztviselő